

N:o 15.

Ank. till Riksd. Kansli den 9 Mars 1880, kl. 1 e. m.

*Lag-Utskottets Utlåtande, i anledning af väckta förslag om ändring i
54 § Utsökningslagen.*

Enligt 54 § Utsökningslagen skall fordringssegare, som för fordran, grundad på skuldebref eller annat skriftligt fordringsbevis, vill erhålla utmätning hos gäldenären, till utmätningssmannen ingifva, jemte öfverexekutors utmätningsslag, fordringsbeviset i hufvudskrift.

Uti detta stadgande påyrkas ändring i tvenne af Andra Kammaren till Lag-Utskottet hänvisade motioner, väckta den ena, N:o 33, af Herr *Er. Gust. Boström* och den andra, N:o 119, af Herr *A. P. Danielsson*.

Herr Boström utvecklar mera utförligt de olägenheter och vådor, nuvarande stadgande i hans tanke medför, och Herr Danielssons motivering synes, om ock mera kortfattad, dermed öfverensstämma. Ifrågavarande stadgande, hvilket icke kunde tolkas annorlunda, än att fordringsbeviset skulle till utmätningssmannen aflemnas och hos honom förblifva, till dess utsökningsärendet blifvit bragt till slut, hade vållat icke ringa bekymmer hos fordringssegare. Mot skuldebrefvets förstöring eller förkommande genom eldsolycka, förskingring, tjufnad eller vårdslöshet erbjöde vederbörande utmätningssmanns bostad icke något särskildt skydd. Skulle, såsom ju tänkas kunde, utmätningssmannen genom vårdslöshet eller brottsligt förfarande förskingra handlingen, hade fordringssegaren icke någon rätt att för hvad hos honom kunde brista, undfå ersättning af statsverket. Äfven handlingens försämdande med allmänna posten till och från utmätningssmannen innebure för fordringssegaren ett äfventyr, i bästa fall uppehåll med ersättnings utfående. Under utmätningssärendets behandling kunde tiden för skuldebrefs förnyande af in-teckning komma

Bih. till Riksd. Prot. 1880. 7 Saml. 9 Häft.

att utgå, och utmätningsmannen hade icke något åliggande att vidtaga åtgärder för inteckningens bibehållande vid gällande kraft. För landets hypoteksföreningar, allmänna hypoteksbanken och andra större penningeförvaltande verk, hvarifrån lån utlemnades mot återbetalning genom annuitets erläggande till lika belopp hvarje år, medförde föreskriften, utom alla de för enskild fordringsägare påpekade äfven-tyr, stora svårigheter i anseende till det större antal lagsökningar, som ofta ifrågakomme, svårigheter, så mycket mera beaktansvärda, som, beträffande dylika in-rättningar, då utsökning afsåge endast årlig annuitet, liqviden väl anmärktes i t. ex. en låneräkning, men icke antecknades å skuldebrevet och detsamma icke skulle till låntagaren återlemnas. Nu påpekade olägenheter och vådor träffade derjemte uteslutande fordringsägaren, men icke gäldenären, den egentligen försumlige. Men äfven gäldenären undginge icke att få vidkännas följder af det bristfälliga stad-gandet. I ersättningsväg finge han ofta gälda icke ringa kostnader, som följt af dess tillämpning. Af dessa skäl föreslå motionärerna: Herr Boström, »att Lag-Utskottet måtte taga ärendet i öfvervägande och deri föreslå de ändringar eller tillägg, hvarigenom dessa olägenheter kunna undanrödjas», samt Herr Danielsson, »att Riksdagen ville för sin del besluta den förändring i 54 § af nu gällande Ut-sökningslag, att fordringsbeviset i hufvudskrift icke ovilkorligen bör af fordrings-egaren till utmätningsmannen aflemnas, förr än valuta därför erhålles, och att ut-mättningsman är skyldig till gäldenären, der så önskas, ställa godkänd borgen för de medel gäldenär inbetalar till följd af skedd utmätning eller anmodan derom, hvilken borgen skall gälla intill dess gäldenären fordringsbeviset i hufvudskrift be-visligen återfått».

De sålunda andragna olägenheter, hvilka förevarande stadgande i 54 § Utsökningslagen hufvudsakligen för den endast sin lagliga rätt påfordrande bor-genären medför, synas Utskottet behjertansvärda. Genom stadgandet i 57 § Ut-sökningslagen, att, då för utmätnings vinnande fordringsbevis till utmätningsman-nen aflemnas, han derom skall å handlingen göra anteckning, hvilken anteckning skall, enligt Kongl. kungörelsen den 12 Juli 1878, § 9, upptaga dagen, då fordrings-beviset till utmätningsmannen aflemnas, jemte sökandens namn, samt med utmät-ningsmannens underskrift bestyrkas, har man visserligen sökt bereda fordrings-egaren trygghet, att handlingen ej i händelse af utmätningsmannens frånfälle eller obestånd må med hans enskilda tillgångar förvexlas, eller af en måhända ored-lig utmätningsman kunna sättas i omlopp, åtminstone icke så, att innehafvaren kan anses vara i god tro; men föreskriften om dylik anteckning synes emellertid icke fullt betryggande, och några särskilda bestämmelser angående sättet för emot-tagna tjenstehandlingars förvarande och afskiljande från andra handlingar m. m.,

hvilka enligt Lagberedningens motiv till dess förslag till ny utsökningslag ansågos erforderliga, men hvilka, såsom af reglementarisk natur, icke ansågos böra hafva sin plats i lagen, äro icke Utskottet veterligen meddelade.

Utskottet kan dock icke förbise, att en lagändring i motionernas syfte skulle vålla, att gäldenären, om han vare sig före eller vid utmätningstillfället eller eljest före utmätningssauktionen ville gälda sin skuld, icke skulle kunna omedelbart återbekomma fordringsbeviset; och då, hvad Herr Boströms motion angår, densamma i fråga om sättet för afhjelpande af de deruti påpekade olägenheter är allt för obestämd och sväfvande, samt, beträffande Herr Danielssons motion, hvars senare del angående utmätningssmans skyldighet att till gäldenär ställa borgen för hvad han från denne uppbär icke synes förtjena afseende, en förändring uti förevarande lagstadgande i den rigtning, denna motion i sin förra del innefattar, icke i Utskottets tanke bör ifrågakomma, innan genom en något längre tids tillämpning af nya Utsökningslagen större erfarenhet vunnits, om och i så fall på hvad sätt de i motionerna anförda och äfven af Utskottet erkända olägenheterna må kunna afhjelpas, hemställer Utskottet,

att motionerna icke måtte till någon Riksdagens åtgärd föranleda.

Stockholm den 9 Mars 1880.

På Lag-Utskottets vägnar:

G. Lagerstråle.

Reservationer:

af Herrar *Samzelius* och *C. O. Widmark*, i afseende å den af Utskottet begagnade motivering;

af Herrar *Torpadie* och *Hammar skjöld*, hvilka ansett, att betänkandet efter reciten bort erhålla följande lydelse:

»Utskottet erkänner till fullo, att, såsom motionärerna anført, den nuvarande lagstiftningen i ämnet är förenad med olägenheter för fordringsegaren, men då

den ene motionären icke framställt något förslag till deras afhjelpande och det enligt grundlag väl tillkommer Utskottet att meddela utlåtande öfver från Kamrarne dit hänvisade förslag till stiftande, ändring, förklaring eller upphäfvande af allmän civil-, kriminal- och kyrkolag, men ej att sjelf uppgöra förslag för att afhjelpa uppgifna missförhållanden; och då det af den andre motionären framställda förslag skulle leda till den orimliga följd, att sökt utmätning skulle utelämnas, när helst utmättningsman ej kunde eller ville ställa äskad borgen för medel, som skulle utsökas; samt då slutligen Utskottet ej ansett sig böra föreslå Riksdagen att på förhållandet fästa Kongl. Maj:ts uppmärksamhet, då Utskottet ej kunnat antyda på hvad sätt de uppgifna olägenheterna skulle afhjelpas, får Utskottet till de framställda motionerna afstyrka bifall»;

af Herrar *Anders Persson*, *Johannes Jonsson* och *Smedberg*, hvilka ansett Utskottet med anledning af förra delen utaf Herr Danielssons hemställan hafva bort framlägga förslag till den ändring i Utsökningslagen, som för vinnande af deri innefattade syfte kunde finnas erforderlig.

Herrar *Thomasson*, *Asplund* och *Magnus Jonsson* hafva begärt få här antecknad, att de icke inom Utskottet deltagit i ärendets behandling.
